

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การรวมกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาความสามารถแข่งขันในการส่งออกสินค้าเซรามิกของจังหวัดลำปาง(Clustering of Relating Business for Competitiveness Development in Ceramic Export of Lampang Province) ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อทำการศึกษาลักษณะการรวมกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องในการผลิตเซรามิกของจังหวัดลำปาง (Lampang Ceramic Cluster)

2. เพื่อทำการศึกษาการสร้างขีดความสามารถในการส่งออกสินค้าเซรามิกสู่ตลาดโลกของกลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจเซรามิกลำปาง (The Lampang Cluster for Ceramic Export Competitiveness)

3. เพื่อศึกษาแนวทางการบูรณาการในการจัดทำแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจังหวัดลำปางที่นำไปสู่การพัฒนาการส่งออกสินค้าเซรามิกของจังหวัดลำปางต่อไปในอนาคต

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ผู้ประกอบการกิจการโรงงานเซรามิกในจังหวัดลำปางจำนวน 145 โรงงาน

2. กลุ่มวิสาหกิจอุตสาหกรรมเซรามิกจังหวัดลำปาง 2 แห่ง ได้แก่ สมาคมเครื่องปั้นดินเผาจังหวัดลำปาง และชมรมเซรามิกเกาะคา

3. กลุ่มวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับเซรามิกจังหวัดลำปาง จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ หอการค้าจังหวัดลำปาง สภาอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง สมาคมผู้ประกอบการเหมืองแร่จังหวัดลำปาง สมาคมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย สาขาจังหวัดลำปาง ชมรมธนาคารจังหวัดลำปาง บริษัท แอคมี ลานนาอินเตอร์เทรด จำกัด กลุ่มเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ผู้ค้า และกลุ่มขนส่ง

4. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเซรามิกจังหวัดลำปางจำนวน 7 แห่ง ได้แก่

1) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง

2) สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำปาง

3) สำนักงานแรงงานจังหวัดลำปาง

4) ศูนย์พัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาจังหวัดลำปาง

5) สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคเหนือจังหวัดลำปาง

6) สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และวิทยาลัยเทคนิคลำปาง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ทั้งแบบปลายเปิดและปลายปิด และแบบสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการโรงงานเซรามิก จังหวัดลำปาง และแบบสัมภาษณ์กับกลุ่มวิสาหกิจเซรามิก กลุ่มวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับเซรามิกจังหวัดลำปางและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับเซรามิกจังหวัดลำปาง ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นส่วนของข้อมูลเชิงปริมาณได้นำมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ในส่วนของคำถามปลายเปิด และแบบสัมภาษณ์ผู้ศึกษาวิจัยวิเคราะห์โดยการบรรยายเป็นบทพรรณนา และสรุปประเด็นเป็นข้อๆ

5.1 สรุปผลการศึกษา

ผู้ประกอบการโรงงานเซรามิกที่ทำการศึกษารวมจำนวน 145 โรงงานพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 66.21 เป็นเจ้าของกิจการ จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 77.9 มีอายุในสายงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจเซรามิกอยู่ในช่วงระหว่าง 16 – 25 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 มีสถานนะบุคคลธรรมดา จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 ขนาดของโรงงานเข้าข่าย พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 จำพวกที่ 3 จำนวน 17 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 47.2 และก่อตั้งกิจการอยู่ในช่วง ปีพ.ศ. 2521 – 2530 ในระยะแรกมีมีทุนจดทะเบียนเริ่มแรกอยู่ในช่วง 1,000,001 – 5,000,000 บาท ทุนจดทะเบียนในปัจจุบันอยู่ในช่วง 10,000,0001 – 20,000,000 บาท และในปัจจุบันมีมูลค่าการลงทุนของธุรกิจอยู่ในช่วง 1,000,0001 – 30,000,000 บาท นอกจากนี้แล้วการลงทุนในการประกอบกิจการโรงงานส่วนใหญ่ลงทุนต่ำกว่า 1 ล้านบาท แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่ก็จะกู้จากสถาบันการเงิน และจำนวนแรงงานในโรงงานอยู่ในระหว่างต่ำกว่า 100 คน

เหตุผลการลงทุนในธุรกิจเซรามิกเพราะ มีใจรัก สืบทอดกิจการจากครอบครัว สถานประกอบการ ส่วนใหญ่ผลิต ของชำร่วย เครื่องประดับ และผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่เข้าร่วมกลุ่ม/สมาคมที่เกี่ยวข้องกับเซรามิก ในส่วนของผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกลุ่มนั้น ก็จะเป็นกลุ่มสมาคมเครื่องปั้นดินเผาจังหวัดลำปาง และชมรมเซรามิกเกาะคา สาเหตุที่ผู้ประกอบการเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มดังกล่าวเพราะ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสมาชิกที่ประกอบกิจการเซรามิกด้วยกันทำให้มีความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น และทางกลุ่มก็ให้ความช่วยเหลือในด้านให้คำปรึกษาให้ความรู้ และทักษะในการพัฒนาสินค้าเซรามิก

กลุ่มวิสาหกิจ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมโดยการแจกแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแก่ ประธานชมรมเซรามิกเกาะคา ผู้จัดการสมาคมเครื่องปั้นดินเผา จังหวัดลำปาง กลุ่มวิสาหกิจทั้ง 2 กลุ่มมีหน้าที่ในด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจเซรามิกลำปาง โดยการสร้างความสามัคคีในกลุ่ม ส่งเสริมการท่องเที่ยว ชีตความสามารถแข่งขันในการส่งออกสินค้าของกลุ่มวิสาหกิจลำปาง พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีการประชุมเพื่อปรึกษาหาแนวทางในการพัฒนาธุรกิจอย่างต่อเนื่อง และมีกิจกรรมประจำปีที่ดำเนินการได้แก่ จัดงานเซรามิกแฟร์ จัดอบรมสัมมนาเชิงวิชาการมีหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มในด้านการผลิตคือ การออกแบบดีไซน์ผลิตภัณฑ์ และการให้ความรู้ใหม่ๆ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

นอกจากนี้แล้วกลุ่มวิสาหกิจมีความคิดเห็นว่ากลุ่มวิสาหกิจเซรามิกจังหวัดลำปางมีจุดแข็งในด้านบุคลากรมีความรู้ ความสามารถในด้านเทคนิคการผลิตเซรามิกเป็นอย่างดี สินค้าเซรามิกเป็นที่ยอมรับของตลาด มีจุดอ่อนในด้านสมาชิกไม่ค่อยให้ความสำคัญและไม่ความสนใจกับการจัดกิจกรรมของกลุ่มที่จัดทำขึ้น ในด้านโอกาสคือหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนเข้ามาให้ความช่วยเหลือในด้านการตลาด และการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศมากยิ่งขึ้น และในอุปสรรค คือ ปัญหาราคาน้ำมันได้ส่งผลกระทบต่อราคาของสินค้าเซรามิกสูงขึ้น มีผู้ซื้อเซรามิกน้อยลง และวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเซรามิกมีราคาสูงขึ้น แนวทางในการบูรณาการในการจัดทำแผนของจังหวัดลำปาง พบว่า การพัฒนาธุรกิจเซรามิกในจังหวัดลำปางควรมีการพัฒนารูปแบบดีไซน์ผลิตภัณฑ์เซรามิกที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของจังหวัดลำปาง นอกจากนี้ยังพบว่าการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดลำปางไม่เปิดโอกาสให้กลุ่มวิสาหกิจเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน ปัญหาและอุปสรรคในการรวมกลุ่มวิสาหกิจ เพื่อพัฒนาความสามารถแข่งขันในการส่งออกสินค้าเซรามิก ของกลุ่มวิสาหกิจลำปางพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่ประสบคือ มีการตัดราคา การลอกเลียนแบบสินค้า และขาดเงินงบประมาณในการสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจเซรามิกจากภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในด้านอุปสรรค พบว่า ผลิตภัณฑ์เซรามิกจากประเทศจีนเข้ามาแข่งขันมากขึ้นและมีราคาที่ถูกลงกว่า

กลุ่มวิสาหกิจที่ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสัมภาษณ์ มีจำนวน 7 คน คือ ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง นายกสมาคมผู้ประกอบการเหมืองแร่จังหวัดลำปาง ประธานสมาคมส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สาขาลำปาง ประธานชมรมธนาคารจังหวัดลำปาง กรรมการผู้จัดการ บริษัทแอมมี ลานนาอินเตอร์ เทค จำกัด กรรมการผู้จัดการ บริษัทที่ให้บริการดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำ เจ้าของกิจการผู้ค้าเซรามิก และ หุ้นส่วนผู้จัดการบริษัทที่ให้บริการขนส่งสินค้า

การรวมกลุ่มวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับเซรามิกลำปาง จากการศึกษา พบว่า กลุ่มวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีหน้าที่ให้การสนับสนุน และส่งเสริมในด้านการพัฒนาสินค้า ให้คำปรึกษาในการพัฒนาสินค้า การตลาดและการส่งออกสินค้าทั้งในและต่างประเทศ แนวทางในการบูรณาการในการจัดทำแผนของจังหวัดลำปาง ในด้านการพัฒนาการรวมกลุ่มธุรกิจ กลุ่มวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องได้เสนอแนะให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความคงทน แข็งแรงมีคุณภาพ และทันสมัย

ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับเซรามิกลำปาง ที่ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสัมภาษณ์ได้แก่ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเครื่องปั้นดินเผาจังหวัดลำปาง ผู้ช่วยพาณิชย์จังหวัดลำปาง นักวิชาการฝึกอาชีพ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 10 จังหวัดลำปาง แรงงานจังหวัดลำปาง หัวหน้าแผนกวิชา วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง รองคณบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกสินค้าเซรามิกในด้านต่างๆ ดังนี้ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง ให้การส่งเสริมและสนับสนุนประสานเพื่อช่วยเหลืออุตสาหกรรมเซรามิกในด้านการผลิต การจัดการ และการลงทุน เป็นต้น ศูนย์พัฒนาเครื่องปั้นดินเผาจังหวัดลำปาง ให้การส่งเสริมและ สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์เซรามิก และพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้มีความสามารถในการแข่งขันธุรกิจ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำปาง ให้การช่วยเหลือและพัฒนาส่งเสริมการตลาดสินค้าเซรามิก สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 10 จังหวัดลำปาง ให้การช่วยเหลือในด้านการดำเนินงานพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อเตรียมเข้าทำงานในสาขาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเซรามิก สำนักงานแรงงานจังหวัดลำปาง ให้การสนับสนุนและส่งเสริมในด้านการเพิ่มพูนความรู้ และยกระดับฝีมือของคณงานในธุรกิจเซรามิก วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง และมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในด้านผลิตบุคลากร ที่มีความรู้ ความชำนาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์เซรามิก นอกจากนี้แนวทางในการบูรณาการในการจัดทำแผนของจังหวัดลำปาง หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับเซรามิกลำปางมีความคิดเห็นต่อแนวทางในการบูรณาการในการจัดทำแผนของจังหวัดลำปาง ควรมีการดำเนินงานในด้าน การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และการออกแบบให้มากขึ้น ปรับปรุงมาตรฐานของสินค้าให้มีคุณภาพ ปรับเปลี่ยนสินค้าตามความต้องการของตลาด การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดลำปางของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในด้านการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาของจังหวัด พัฒนาคณาจารย์รองรับตลาดแรงงานเซรามิกตามแผนพัฒนาจังหวัด และเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ด้านการกำหนดกิจกรรม โครงการในแผนพัฒนาจังหวัด

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการให้การสนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจลำปางของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง พบว่า ส่วนใหญ่จะประสบปัญหาในด้านผู้ประกอบการเชรามิกมีแนวความคิดที่แตกต่างกัน มีผลให้มีการแข่งขันสูง ในส่วนของอุปสรรคในการสนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจลำปางคือ ผู้ประกอบการเชรามิกยังขาดความรู้ในการเพิ่มมูลค่าของสินค้า ไม่มีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการขั้นตอนและกระบวนการผลิต และหน่วยงานภาครัฐไม่ให้การสนับสนุนเงินงบประมาณในการดำเนินการพัฒนาธุรกิจเชรามิกอย่างเพียงพอ และต่อเนื่อง

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ผู้ประกอบการโรงงานเชรามิก

ผู้ประกอบการโรงงานเชรามิกที่ทำการศึกษารวม 145 โรงงานพบว่าส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการ มีอายุในสาขาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจเชรามิกอยู่ในช่วงระหว่าง 16 – 25 ปี และก่อตั้งกิจการอยู่ในช่วง ปีพ.ศ. 2521 – 2530 ในระยะแรกมีเงินทุนจดทะเบียนเริ่มแรกอยู่ในช่วง 1,000,001 – 5,000,000 บาท เงินทุนจดทะเบียนในปัจจุบันอยู่ในช่วง 10,000,001 – 20,000,000 บาท และในปัจจุบันมีมูลค่าการลงทุนของธุรกิจอยู่ในช่วง 1,000,001 – 30,000,000 บาท แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่ก็จะกู้จากสถาบันการเงิน

เหตุผลที่ผู้ประกอบการเข้ามาทำกิจการเชรามิกเพราะมีใจรัก สืบทอดกิจการจากครอบครัว เคยทำงานในธุรกิจประเภทนี้มาก่อน มีความชำนาญ และเป็นธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูงจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีปัจจัยทางด้านภูมิประเทศของจังหวัดลำปางที่มีวัตถุดิบในการผลิตเชรามิกอยู่จำนวนมาก คือ ดินขาว ซึ่งเป็นส่วนผสมของเชรามิก และดินขาวในจังหวัดลำปางก็มีมากที่สุดและดีที่สุดในประเทศ ซึ่งเหมาะสมสำหรับการทำเครื่องปั้นดินเผา ผลิตภัณฑ์เชรามิกส่วนใหญ่ที่ผลิตคือของชำร่วย เครื่องประดับ และมีตลาดส่งออกในต่างประเทศส่วนใหญ่อยู่ในแถบเอเชียตะวันออก และตลาดส่งออกในประเทศคือกรุงเทพฯ ระดับเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตเชรามิกในจังหวัดลำปางจากการศึกษาของผู้ศึกษาพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน ผู้ผลิตรายใหญ่และกลางมีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่มาเข้าใช้ในกระบวนการผลิตเป็นระยะๆ ขณะที่ผู้ผลิตรายเล็ก และระดับครัวเรือนยังมีการผลิตแบบเดิม นอกจากนี้โรงงานขนาดใหญ่และกลางซึ่งส่วนใหญ่ผลิตเครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร การผลิตจะเน้นส่งออกประมาณร้อยละ 80-90 โดยอยู่ในลักษณะการรับจ้างผลิตตามตัวอย่างหรือแบบสินค้าที่ลูกค้าต้องการ และมีการออกแบบ (Desing) ของตนเองเพิ่มมากขึ้น มีการออกงานแสดงสินค้าทั้งในและต่างประเทศ ส่วนกลุ่มผู้ผลิตขนาดเล็ก ซึ่งมีจำนวนกว่าร้อยละ 70 ของโรงงานในจังหวัดลำปาง การขายจะเน้นตลาดในประเทศเป็นหลัก สินค้าส่วนใหญ่จะรอพ่อค้าคนกลางเข้ามาหาซื้อสินค้าจากโรงงาน และส่งภายในจังหวัด

ลำปาง และยังพบว่ากลุ่มผู้ผลิตขนาดเล็กประสบปัญหาในด้าน การลอกเลียนแบบสินค้า มีการตัดราคาสินค้า ช่องทางการจำหน่ายสินค้าเซรามิกในจังหวัดลำปางสำหรับตลาดในประเทศ ส่วนใหญ่เป็นการขายในตลาดกลาง-ล่างที่มีการแข่งขันสูง และเป็นการขายให้กับตัวแทนจำหน่าย ร้านค้าส่งค้าปลีกเป็นหลัก แต่การขายผ่านกลุ่มลูกค้าตลาดบน เช่น โรงแรม สายการบิน ตลอดจนผ่านโชว์รูม ห้างสรรพสินค้า การออกบูธ และงานแสดงสินค้ายังมีน้อยมาก ผลิตภัณฑ์เซรามิกที่ผู้ประกอบการผลิตมากที่สุดคือเครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร ประเภท ถ้วย ชุดกาแฟ ชุดปรงรส จาน ชาม โดยเฉพาะชุดจานชามลายไก่ที่ถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดลำปาง ผู้ประกอบการขนาดใหญ่และกลางการผลิตส่วนมากจะรับจ้างผลิตตามคำสั่ง ส่วนผู้ประกอบการขนาดเล็กนั้นจะเน้นตลาดในประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่จะผลิตชามลายไก่ ไม่เน้นเทคโนโลยีการผลิต และเน้นใช้แรงงานเป็นหลัก

การรวมกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาความสามารถแข่งขันในการส่งออกสินค้าเซรามิกของจังหวัดลำปางนั้น มีหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเซรามิก ลำปาง เข้ามาดำเนินการในการให้การสนับสนุน และส่งเสริมผลิตภัณฑ์เซรามิกในด้านต่างๆ ดังนี้

5.2.2 กลุ่มวิสาหกิจลำปาง มี 2 หน่วยงานดังนี้

1) สมาคมเครื่องปั้นดินเผาลำปาง ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมดจำนวน 120 ราย มีบทบาทสำคัญ คือ ประสานงานกับภาครัฐ จัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งด้านการตลาด ด้านแรงงาน ด้านการผลิต ฯลฯ ให้กับสมาชิก และมีการส่งข่าวสารต่างๆ แก่สมาชิกตลอดเวลา ปัจจุบันการจัดกิจกรรมให้กับสมาชิกมีค่อนข้างน้อย และข่าวสารที่เสนอต่อสมาชิกส่วนใหญ่เป็นข่าวสารสถานการณ์ด้านสังคมทั่วไป ในส่วนข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเซรามิกมีค่อนข้างน้อย สาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะสมาคมฯ มีข้อจำกัดด้านบุคลากร ทำให้ไม่สามารถดำเนินการเพื่อเกิดประโยชน์แก่สมาชิกได้อย่างเต็มที่

2) ชมรมเซรามิกเกาะคา ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมดจำนวน 28 ราย ส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิตขนาดเล็กที่เป็นชาวบ้านผลิตในครัวเรือน ทางกลุ่มเกาะคาได้มีการรวมตัวกันเพื่อตั้งราคาสินค้าไม่ให้ถูกผู้ซื้อกดราคาได้ แต่ไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจากสมาชิกต่างแข่งขันกันลดราคา สินค้าเพื่อให้ลูกค้ามาซื้อกับตนเอง โดยไม่ให้ความสำคัญและสนใจกับข้อตกลงกันภายในกลุ่ม นอกจากนี้ทางกลุ่มได้ผลักดันให้เปิดสถานที่แสดงสินค้าเซรามิกสำหรับผู้ผลิตที่เกาะคาเป็นผลสำเร็จ แต่ทางภาครัฐต้องการให้เป็นสถานที่สำหรับผู้ประกอบการรายได้น้อยเท่านั้น มีผลให้ผู้ผลิตเซรามิกเกาะคาส่วนหนึ่งไม่สามารถใช้ประโยชน์จากสถานที่ดังกล่าวได้ ในปัจจุบันบทบาทของชมรมเซรามิกเกาะคา มีบทบาทน้อยมากในการการรวมกลุ่มธุรกิจเพื่อพัฒนาความสามารถแข่งขันในการส่งออกสินค้าเซรามิกของจังหวัดลำปาง ทั้งนี้เนื่องจาก หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความสนใจและ

ความสำคัญในด้านการส่งเสริม และสนับสนุนในการพัฒนาชมรมในด้านการให้ความรู้ ทักษะสมัยใหม่ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และงบประมาณในการพัฒนาธุรกิจเชรามิก

5.2.3 กลุ่มวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับเชรามิก มี 8 หน่วยงาน ดังนี้

1) **หอการค้า จังหวัดลำปาง** เป็นองค์กรเอกชนที่เป็นตัวแทนของภาคเอกชน ดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการเป็นการทำงานร่วมกันประสานและคณะกรรมการ มีบทบาทหลัก คือ การพัฒนาจังหวัดลำปางให้เจริญก้าวหน้าในด้านระบบเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจุบันหอการค้ามีแผนงานจะทำให้ลำปางเป็นเมืองท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาที่จังหวัดลำปาง ถ้าแผนงานดังกล่าวประสบผลสำเร็จจะส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมเชรามิก ซึ่งจะมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเข้ามาจับจ่ายซื้อสินค้าเชรามิก อีกทั้งเป็นช่องทางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เชรามิกให้เป็นที่รู้จัก

2) **สภาอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง** ก่อตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมไทย โดยมีหน้าที่สำคัญ คือ เป็นตัวแทนของผู้ประกอบการภาคเอกชนในการประสานนโยบาย และดำเนินการกับรัฐบาล และร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการร่วมกับภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ หรือ กรอ. ทำให้มีส่วนร่วมในการดูแล ส่งเสริม และการกำหนดนโยบายหรือการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบวิธีการปฏิบัติต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพและเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดลำปาง

3) **สมาคมผู้ประกอบการเหมืองแร่เพื่ออุตสาหกรรม** สมาคมผู้ประกอบการเหมืองแร่เป็นการรวมตัวกันอย่างรวมๆ ของผู้ประกอบการเหมืองดินในจังหวัดลำปาง และส่วนใหญ่จะรวมกันในเวลาที่เกิดปัญหา เช่น เมื่อผู้ประกอบการขนส่งขึ้นราคาค่าบริการหรือต้องการยื่นขอความช่วยเหลือจากภาครัฐ ความสัมพันธ์ภายในกลุ่มอยู่ในลักษณะไม่แน่นแฟ้น ปัจจุบันผู้ประกอบการเหมืองประสบปัญหาเนื่องจากภาครัฐกำหนดกฎเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทำเหมือง ที่มีความซับซ้อนและยุ่งยาก ทำให้ผู้ประกอบการเหมืองต้องรอใบอนุญาตทำเหมืองนานถึง 2- 10 ปี ตลอดจนปัญหาในด้านการเรียกเก็บเงินได้โตะของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการอำนวยความสะดวกในการทำใบอนุญาต ถ้าผู้ประกอบการไม่ให้ความร่วมมือก็จะส่งผลให้ต้องใช้เวลาในการจะได้รับใบอนุญาต

4) **สมาคมส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมไทย สาขาจังหวัดลำปาง** เป็นศูนย์ให้คำปรึกษาทางการเงินแก่ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และประชาชนทั่วไป เช่น ช่วยจัดหาแหล่งเงินทุน แก้ไขปัญหาหนี้เสีย ฯลฯ รวมทั้งการให้ความรู้ในเรื่องการจัดทำบัญชีในการดำเนินงานจะมีการประสานงานและร่วมมือกับสำนักงานพัฒนาชุมชน

ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมการค้าภายใน สถาบันการศึกษาต่างๆ ในลำปาง เป็นต้น ปัจจุบันทางสมาคมมีผู้เข้ามาใช้บริการเป็นจำนวนมาก ซึ่งการให้การส่วนใหญ่เป็นเพียงการให้คำแนะนำเบื้องต้นแก่ผู้ประกอบการ ไม่ได้บอกวิธีการดำเนินการซึ่งผู้ประกอบการจะเป็นผู้ดำเนินการเอง แต่กระนั้นก็ตามทางสมาคมก็มีบทบาทในการให้คำปรึกษา คำแนะนำให้ผู้ประกอบการเชรามิกมีแนวทางในการดำเนินงาน พัฒนา และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจได้ในระดับหนึ่ง

5) **ชมรมธนาคารจังหวัดลำปาง** เป็นการรวมตัวของธนาคารพาณิชย์และธนาคารรัฐบาลในลำปาง โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างธนาคาร เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินธุรกรรมของธนาคารให้มีความสะดวก รวดเร็ว มากยิ่งขึ้น เช่น การเคลียร์เช็คระหว่างธนาคาร การตรวจสอบเครดิตลูกค้าระหว่างกัน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดลำปาง โดยให้การสนับสนุนการทำงานของจังหวัดโดยรวม นอกจากสมาคมธนาคารแล้ว ยังมีธนาคารพาณิชย์และธนาคารภาครัฐ และบริษัทที่ให้บริการดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำ มีบทบาทในการให้บริการด้านเงินฝาก เงินกู้ บริการด้านอื่นๆ แก่ผู้ประกอบการ ปัจจุบันสถาบันการเงินในลำปางมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการใช้ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ และช่วยเหลือประโยชน์ต่อผู้ประกอบการในการแข่งขันทางธุรกิจ และการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศได้เป็นอย่างดี

6) **บริษัทเอกชนที่ให้บริการด้านบรรจุภัณฑ์** การให้บริการด้านบรรจุภัณฑ์ของบริษัทเอกชนพบว่า เทคโนโลยีการผลิตบรรจุภัณฑ์ค่อนข้างเก่า ส่วนใหญ่เป็นกล่องลูกฟูก หากเป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีรูปแบบและคุณภาพสูง เช่น กล่องกระดาษแข็ง ลังไม้ ต้องสั่งจากกรุงเทพฯ โดยจะใช้ระยะเวลาสั่งประมาณ 2-4 อาทิตย์ ซึ่งใช้เวลานาน และส่งผลกระทบต่อให้ส่งสินค้าถึงมือลูกค้าช้าลง และบรรจุภัณฑ์ เช่น กล่องกระดาษ จะความคงทนน้อย นึกขาดง่าย ดังนั้นการจะส่งสินค้าให้ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญในขั้นตอนการบรรจุเป็นอย่างดี เพื่อผลิตภัณฑ์ที่ส่งให้ลูกค้ามีคุณภาพไม่แตกหัก และไม่ชำรุด นอกจากนี้แล้วทางหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนควรให้การสนับสนุนส่งเสริมเงินทุนแก่ผู้ประกอบการที่มีความสนใจในการจัดตั้งโรงงานผลิตบรรจุภัณฑ์ในจังหวัดลำปาง อีกทั้งมีผลให้ผู้ประกอบการเชรามิกในจังหวัดลำปางมีความสะดวก รวดเร็วในการสั่งบรรจุภัณฑ์ มาใช้ในการบรรจุผลิตภัณฑ์เชรามิก และช่วยลดเวลาในการส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าได้เร็วขึ้น

7) **บริษัทเอกชนที่ให้บริการด้านการขนส่ง** ในจังหวัดลำปางมีผู้ให้บริการส่งสินค้าเชรามิกไม่กี่ราย เป็นรายใหญ่ประมาณ 2-3 ราย และจะส่งสินค้ารวมกับผลิตภัณฑ์อื่นๆ ทำให้เกิดปัญหาของแตกหัก และชำรุดง่าย นอกจากนี้บริษัทเอกชนดังกล่าวยังขาดประสบการณ์ในการ

ขาดแคลนรถในการขนส่งสินค้า สำหรับผู้ประกอบการขนาดใหญ่และขนาดกลางบางส่วนมีรถขนส่งสินค้าเป็นของตนเอง ซึ่งง่ายต่อการขนส่งเพราะจะจัดส่งเวลาไหนก็ได้ และสามารถส่งสินค้าให้ลูกค้าได้ตรงต่อเวลา หรือบางโรงงานก็ผู้ซื้อมารับซื้อที่โรงงานโดยตรง

8) ผู้ค้า ในจังหวัดลำปางมีเพียงผู้ค้าเพียง 6-7 รายที่จะซื้อสินค้าของโรงงานอื่น เพื่อไปจำหน่ายที่กรุงเทพฯ ควบคู่กับสินค้าของโรงงานตนเอง แต่ส่วนใหญ่ผู้ค้าจะมาจากกรุงเทพฯ และเชียงใหม่ โดยอาจแยกได้เป็น 2 กลุ่มแรก คือ ผู้ค้าที่มุ่งเน้นหาสินค้านำมาขาย ซึ่งส่วนใหญ่ติดต่อกับโรงงานขนาดกลาง-เล็ก ทั้งเพื่อไปขายต่อในประเทศหรือต่างประเทศ ส่วนอีกกลุ่มเป็นผู้ค้าที่มุ่งเน้นหาสินค้าที่มีคุณภาพและรูปแบบดี ราคาเหมาะสม ส่วนใหญ่เน้นส่งออกไปตลาดญี่ปุ่นและยุโรป

5.2.4 ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับเชรามิคลำปาง มี 7 หน่วยงาน ดังนี้

1) ศูนย์พัฒนาเครื่องปั้นดินเผาจังหวัดลำปาง (CDC) ศูนย์พัฒนาฯ เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม บทบาทของศูนย์พัฒนาฯ คือ การพัฒนาอุตสาหกรรมเชรามิค เช่น 1. พัฒนาด้านวัตถุดิบ โดยร่วมมือกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการจัดทำโครงการพัฒนาผู้ประกอบการเมืองดินให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล การให้บริการตรวจสอบคุณภาพดินให้กับผู้ประกอบการ เป็นต้น 2. พัฒนาด้านบุคลากร โดยจัดให้มีการฝึกอบรมสัมมนาในด้านต่างๆ ทั้งการผลิต การออกแบบพัฒนากระบวนการผลิต โดยให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการกรณีที่เกิดปัญหา โดยโรงงานสามารถติดต่อยื่นคำร้องมาที่ศูนย์พัฒนาฯ ได้และทางศูนย์พัฒนาฯ จะให้คำปรึกษาและร่วมแก้ไขปัญหา 3. พัฒนาด้านการวิจัยต่างๆ โดยจะเน้นงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ผลิต ปัจจุบันศูนย์พัฒนาฯ มีการให้บริการแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเชรามิคในระดับดี แต่มีข้อจำกัดในด้านบุคลากร ทำให้ไม่สามารถรองรับความต้องการที่เข้ามาใช้บริการได้อย่างเต็มที่

2) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง อุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงกับกระทรวงอุตสาหกรรม โดยมีบทบาทในการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรมไทย การกำกับควบคุมโรงงานอุตสาหกรรมทั้งด้านเครื่องจักร วัตถุมีพิษ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ในส่วนของงานด้านส่งเสริมอุตสาหกรรมมีการพบปะผู้ประกอบการ เพื่อทราบปัญหาและนำข้อมูลมาจัดหลักสูตรอบรมให้กับผู้ประกอบการ รวมทั้งการช่วยเหลือในด้านอื่นๆ ด้วย ในการดำเนินงานได้มีการประสานงานกับหน่วยงานรัฐอื่นๆ เช่น พัฒนาจังหวัด แร่งงานและสวัสดิการสังคม พาณิชย์จังหวัด ฯลฯ ตลอดเวลาส่วนในเรื่องของการกำกับควบคุมโรงงานในส่วนของอุตสาหกรรมเชรามิคจะประสบปัญหาในเรื่องของการทิ้งของเสียตามริมถนนหรือในโรงงานของตัวเอง ซึ่งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความสวยงามของบ้านเมือง

3) **สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำปาง** พาณิชย์จังหวัดลำปาง เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงกับกระทรวงพาณิชย์ มีบทบาทหลักในการส่งเสริมและช่วยเหลือผู้ประกอบการ โดยเฉพาะในด้านการตลาด โดยการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เช่น กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ศูนย์ที่จังหวัดเชียงใหม่ ทูตพาณิชย์ประจำประเทศต่างๆ ฯลฯ อย่างไรก็ตามการมีขีดจำกัดในด้านงบประมาณและบุคลากร ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการอย่างเต็มที่

4) **สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 10 จังหวัดลำปาง** ก่อตั้งเมื่อ ปี พ.ศ. 2519 มีหน้าที่หลักในการจัดการฝึกอบรม และทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน โดยเน้นด้านช่างก่อสร้าง ช่างอุตสาหกรรม เครื่องกล โดยหลักสูตรทั้งหมดมาจากส่วนกลาง นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกันทางสภาอุตสาหกรรม เช่น การฝึกอบรมระดับฝีมือแรงงานสาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์ด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งทางสถาบันมีอุปกรณ์ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์สำหรับผู้สนใจเข้ามาฝึกอบรมใช้งาน ในปัจจุบันทางสถาบันได้เปิดให้บริการในเชิงรุกโดยการส่งเจ้าหน้าที่ของสถาบันเข้าไปพบกับผู้ประกอบการและแรงงานในภาคอุตสาหกรรม เพื่อรับข้อมูลและความต้องการของแรงงานอุตสาหกรรมอย่างแท้จริงซึ่งได้รับการตอบรับอย่างดี จากการดำเนินการดังกล่าวทางหน่วยงานได้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการและแรงงานให้มีความรู้ และทักษะการทำงานมากยิ่งขึ้น อีกทั้งรองรับการพัฒนาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่มีการแข่งขันทางด้านธุรกิจเซรามิกทั้งในระดับประเทศและระดับโลกมากยิ่งขึ้น

5) **สำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคม จังหวัดลำปาง** แรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัดลำปาง เป็นหน่วยงานหนึ่งขึ้นตรงกับกระทรวงแรงงาน หน่วยงานเหล่านี้จะดูแลเกี่ยวกับแรงงานทั้งด้านค่าจ้าง สวัสดิการต่างๆ ความปลอดภัยในการทำงาน ฯลฯ นอกจากการดูแลในเรื่องแรงงานแล้วยังร่วมมือกับหน่วยงานรัฐอื่นๆ ในการพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการทั้งด้านการผลิต การตลาด การบรรจุ ฯลฯ

6) **วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดลำปาง** เป็นสถานศึกษาที่เปิดสอนในสายบริหารและสายเทคนิค แต่จะมุ่งเน้นในสายเทคนิคซึ่งมีสาขาช่างกล ช่างไฟฟ้า ช่างยนต์ ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรม เป็นต้น ปัจจุบันวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดลำปางได้ร่วมมือกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานในการจัดการฝึกอบรม และฝึกอาชีพให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียน นักศึกษา เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพในวันข้างหน้า ส่วนหนึ่งของการฝึกอาชีพ ทางวิทยาลัยและสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานได้จัดให้มีหลักสูตรฝึกอาชีพการทำเซรามิกด้วย เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการผลิตเซรามิกรองรับการตลาดที่จะมีการพัฒนาขึ้นภายในอนาคตข้างหน้า แต่ภายหลังจากจบการศึกษาของนักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาส่วนใหญ่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ส่วนที่เหลือจะกระจายทำงานส่วนตัวหรือทำงาน

ในนิคมอุตสาหกรรมลำพูน ระยอง และสระบุรี มีส่วนน้อยที่ทำงานในโรงงานเซรามิคลำปาง สาเหตุเพราะ รายได้จากการทำงานในจังหวัดลำปางแต่ละเดือนมีจำนวนไม่มาก เมื่อเทียบกับจังหวัดลำพูน ระยอง และสระบุรี ถือได้ว่ามีรายได้ที่มากกว่า

7) มหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดลำปาง สถาบันราชภัฏลำปาง มีหลักสูตรทางด้านเซรามิคโดยตรง และยังมีอุปกรณ์สำหรับการฝึกปฏิบัติให้นักศึกษาได้ลงทำจริง ด้านบุคลากรเองมีความพร้อมพอสมควรในการให้ความรู้และแนะแนวนักศึกษาไม่เฉพาะแต่ด้านเซรามิคเท่านั้น แต่รวมถึงด้านที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอื่นๆ ด้วย สำหรับบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาออกมาส่วนใหญ่ยังนิยมที่จะทำงานต่างจังหวัด เนื่องจากรายได้ขั้นต่ำของจังหวัดลำปางยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่มากเท่ากับต่างจังหวัด เช่น ลำพูน กรุงเทพฯ สมุทรปราการ เป็นต้น

ในส่วนของปัญหาของอุตสาหกรรมเซรามิค ลำปาง จากการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมเซรามิคมีปัญหาในด้านการผลิต คือ เทคโนโลยีการผลิตยังมีประสิทธิภาพต่ำ เครื่องจักรมีอายุการใช้งานยาวนาน ซึ่งมีผลให้คุณภาพของผลิตภัณฑ์เซรามิคมีคุณภาพไม่ค่อยดี อีกทั้งผู้ประกอบการไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ถึงความสามารถของเครื่องจักร ไม่สนใจบำรุงรักษาเครื่องจักร และไม่มีการพัฒนาทางด้านรูปแบบ การดีไซน์ผลิตภัณฑ์ให้มีความทันสมัย คงทน

ด้านการตลาด ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า มีการลอกเลียนแบบผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผลให้ผู้ประกอบต่างก็พยายามปกปิดข้อมูลระหว่างกัน กลัวข้อมูลจะรั่วไหลและผู้ประกอบคนอื่นจะเลียนแบบได้ นอกจากนี้ยังมีให้การรวมกลุ่มของผู้ประกอบการเซรามิคมีน้อย ถ้ามารวมกลุ่มกัน ผู้ประกอบก็เกรงกลัวว่าจะทำให้มีการลอกเลียนแบบสินค้าง่ายขึ้น และผลิตภัณฑ์ก็ขาดความหลากหลายในรูปแบบ (Design) ผู้ผลิตจำนวนมากเห็นว่าการออกแบบไม่ใช่เรื่องจำเป็น เมื่อออกแบบไปแล้วก็ถูกลอกเลียนแบบ ทำให้สูญเสียค่าใช้จ่ายโดยเปล่าประโยชน์ และยังพบว่าอีกว่า มีปัญหาในด้านการตัดราคา เนื่องจากจังหวัดลำปางมีโรงงานเซรามิคจำนวนมาก และเกือบทั้งหมดเน้นการตัดราคาเพื่อต่อสู้กับโรงงานอื่นๆ และเพื่อดึงลูกค้ามาซื้อสินค้าของตนเองมากขึ้น หากมีโรงงานอื่นออกมามีผลทำให้โรงงานอื่นๆ ลดราคาตาม ถ้าไม่ลดราคา ก็จะไม่สามารถขายสินค้าได้ จึงจำเป็นต้องลดราคาตาม แม้จะมีกำไรน้อยมากหรือแทบไม่มีเลยก็ตาม

ด้านเงินทุน ผู้ประกอบการขนาดเล็กไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ เนื่องจากสถาบันการเงินเน้นลูกค้ากลุ่มที่มีผลประกอบการดี ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานขนาดกลาง-ใหญ่ มีผลให้ผู้ประกอบการหรือโรงงานขนาดเล็กขาดเงินทุนในการพัฒนาธุรกิจของตนเองอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้แล้ว หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีความสำคัญในการส่งเสริมในด้านเงินงบประมาณในการพัฒนาอุตสาหกรรมเซรามิคในจังหวัดลำปางอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง และผู้ประกอบการเซรามิคส่วนใหญ่ยังขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการเงินงบประมาณในการพัฒนา

อุตสาหกรรมเซรามิก ซึ่งการดำเนินการที่ผ่านมีเพียงเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น มีอำนาจตัดสินใจและดำเนินการพัฒนาอุตสาหกรรมเซรามิกเอง โดยไม่สนใจว่าผู้ประกอบการประสบปัญหาหรือมีความต้องการในด้านใดมากที่สุด

ด้านแรงงาน ส่วนใหญ่แรงงานในโรงงานเซรามิกยังขาดความรู้ และทักษะใหม่ๆ ในขั้นตอนการผลิต การบรรจุ การออกแบบผลิตภัณฑ์ เจ้าของกิจการยังมองว่าการพัฒนาบุคลากรไม่มีความจำเป็นและเสียงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์ ซึ่งเป็นแนวความคิดที่ผิด การพัฒนาแรงงานในโรงงานนั้นถือว่ามีความจำเป็นอย่างมาก และต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น การทัศนศึกษาดูงาน การฝึกอบรม เป็นต้น ถ้าแรงงานได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเหมาะสม ทันทีกับสถานการณ์ ย่อมส่งผลให้โรงงานประสบผลสำเร็จในเส้นทางทางธุรกิจอย่างแน่นอน

ในด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดลำปางนั้น พบว่าการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดมีเพียงกลุ่มวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับเซรามิก และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับเซรามิก ลำปางเท่านั้นที่มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ และแผนงานในการพัฒนาจังหวัด การแสดงความคิดเห็นในด้านสถานการณ์ปัญหาอุตสาหกรรมเซรามิกในลำปาง แต่สำหรับผู้ประกอบการเซรามิกและกลุ่มวิสาหกิจไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดลำปางแต่ประการใด ในความเป็นจริงการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนั้น จำเป็นต้องมีประชาชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับล่างเข้ามามีส่วนร่วมทุกกระบวนการ ขั้นตอนในการจัดทำแผน เพื่อแผนพัฒนาจังหวัดที่ออกมาจะได้เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง และตรงกับความต้องการของประชาชนสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนได้ถูกต้อง แต่การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดส่วนใหญ่จะมีเพียงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือเจ้าหน้าที่พนักงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ดำเนินการจัดทำแผนเอง โดยไม่สนใจและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

ดังนั้นการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดลำปางควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างเท่าเทียมกัน การจัดทำแผนควรคำนึงถึงความต้องการและปัญหาของประชาชนด้วย และแผนพัฒนาจังหวัดที่ออกมาจะต้องแก้ไขปัญหาของประชาชนได้ สามารถพัฒนาจังหวัดในด้านสังคม เศรษฐกิจ และด้านอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

5.2.5 ประโยชน์ของการรวมกลุ่ม

1. สร้างความเข้มแข็งในอุตสาหกรรม โดยการสร้างเครือข่ายผู้ผลิตที่เชื่อมโยงกันทั้งผู้ผลิตสินค้าในระดับเดียวกันและต่างระดับกัน ซึ่งสามารถสร้างโอกาสในการลงทุนและใช้ปัจจัยในการผลิตร่วมกัน
2. สร้างความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้ผลิตกับผู้ป้อนสินค้าทั้งที่เป็นซัพพลายเออร์โดยตรง จนถึงผู้ผลิตสินค้าในอุตสาหกรรมระดับเล็ก(ระดับครัวเรือน) ระดับกลาง และระดับใหญ่
3. สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้องค์กรและหน่วยงานสามารถกำหนดบทบาทและหน้าที่ของตนเองให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับ Cluster ได้
4. ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการ และนำมาซึ่งการพัฒนาทั้งในตัวผลิตภัณฑ์และด้านนวัตกรรมที่รวดเร็วกว่าการพัฒนาขึ้นเองตามลำพัง และสามารถร่วมมือกันในการวางเป้าหมายและกลยุทธ์ในการพัฒนาทั้งอุตสาหกรรม
5. ก่อให้เกิดการลดต้นทุนในด้านต่างๆ
6. สร้างอำนาจการต่อรองกันหน่วยงานต่างๆ ให้กับกลุ่มอุตสาหกรรม

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการลงทุนอุตสาหกรรมผลิตวัตถุดิบเซรามิกสำเร็จรูปที่มีคุณภาพขึ้นในภาคเหนือ รวมทั้งการควบคุมและปรับปรุงคุณภาพของวัตถุดิบให้มีมาตรฐานเดียวกัน
2. พัฒนาการผลิตบุคลากรและช่างฝีมือ เซรามิกสนองความต้องการของโรงงานรวมทั้งสนับสนุนให้มีการจัดฝึกอบรมฝีมือแรงงานเพื่อเพิ่มทักษะ ความชำนาญในการผลิต และปรับปรุงประสิทธิภาพของแรงงานให้สูงขึ้น
3. สนับสนุนให้มีการใช้ระบบการจัดการสมัยใหม่ในการบริหารงาน เน้นการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์และปรับปรุงรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีคุณค่าสูงและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด
4. ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารการตลาดเพื่อส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เช่น การเผยแพร่ แนะนำผลิตภัณฑ์สู่ตลาด การจัดส่งผลิตภัณฑ์และการบรรจุหีบห่อที่ดี

5. สนับสนุนให้เอกชนมีบทบาทในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดลำปางมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้แผนพัฒนาจังหวัดตรงกับความต้องการของภาคเอกชนที่เป็นผู้ประกอบการเซรามิก และก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจในจังหวัดลำปางที่ยั่งยืนต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved